

Skatteministeriet

20. december 2018
J.nr. 2018 - 5088

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 446 af 30. maj 2018 (alm. del).

Karsten Lauritzen

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvad det vil betyde for en 3F lufthavnsoperatørs rådighedsbeløb, hvis man ruller alle skatte- og afgiftslettelser tilbage, som regeringen har gennemført siden juni 2015?

Svar

Jeg vil gerne beklage den sene besvarelse, som skyldes, at der er tale om en række komplicerede beregninger, som hviler på en lang række forudsætninger.

Denne besvarelse indeholder – udover svar på Skatteudvalgets spørgsmål nr. 446 – også svar på Skatteudvalgets spørgsmål nr. 449 og nr. 450 af 30. maj 2018 samt en supplerende besvarelse af Skatteudvalgets spørgsmål nr. 264 og 265 af 22. februar 2018.

Den førte skattepolitik siden regeringsskiftet i juni 2015 blev pr. 20. juni 2018 opgjort til at indebære en nettolempelse af skatter og afgifter på ca. 23,4 mia. kr. (2018-niveau) i umiddelbar provenuvirkning i 2025, hvilket svarer til 4.050 kr. i gennemsnit pr. dansker (inkl. børn mv.), jf. *bevarelsen af SAU spm. 265*.

Efter bevarelsen af SAU spm. 265 er indgået *Energiaftale 2018, Aftale om sanering af bovede og byrdefulde afgifter* og *Finanslov for 2019*, som indebærer yderligere skatte- og afgiftslempelser. Indregnes effekterne heraf og opregnes de samlede lempelser til 2019-niveau, øges skønnet for den samlede nettolempelse af skatter og afgifter siden regeringsskiftet i 2015 til godt 27 mia. kr. (2019-niveau) i umiddelbar provenuvirkning i 2025. Det svarer til ca. 4.700 kr. i gennemsnit pr. dansker og ca. 5.900 kr. i gennemsnit pr. voksen dansker.

Der er overordnet en række udfordringer forbundet med at omsætte alle de bagvedliggende skatte- og afgiftsinitiativer til illustrative og retvisende virkninger for konkrete familietyper. Det skyldes blandt andet, at en række af initiativerne ikke kan belyses med udgangspunkt i de gængse principper for familietypeberegninger, der normalt anvendes af de økonomiske ministerier, men derimod kræver mere specifikke – og dermed mere antagelsestunge – forudsætninger om de enkelte familietypers konkrete forbrugsmønstre og andre særlige forhold.

Ministeriernes konsekvensberegninger for familietyper af policyændringer omfatter efter gængse regneprincipper altid de *direkte* virkninger på familiernes disponible indkomster af ændringer i personskatter eller overførsler, som indgår som en del af forudsætningerne i Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypemodel. Derudover indgår typisk også eventuelle *indirekte* virkninger for familiernes økonomi dels af eventuelle afgiftsændringer, som påvirker alle (eller langt de fleste) husholdninger – fx lavere elafgifter – dels af ændringer i erhvervsbeskatningen eller afgifter på erhvervene, som må forventes at påvirke alle husholdninger enten via overvæltning i de generelle priser eller via nedvæltning i lønninger (og dermed også overførsler)¹.

¹ Lavere erhvervsskatter og afgiftslempelser rette mod erhvervet beregnes proportionalt ift. familietypenes disponible indkomst.

Visse typer af skatte- eller afgiftsændringer – fx ændringer i aktieindkomstbeskatningen – er imidlertid ikke omfattet af de gængse regneprincipper for familietypeberegninger.

Det er baggrunden for, at det af besvarelsen af SAU spm. 265 fremgår, at det ikke er muligt at lave en retvisende familietypeberegning, der viser konsekvenserne af den *samlede* skattepolitik siden juni 2015 for en enlig LO'er (eller for andre familietyper). Det skyldes netop, at en række af de gennemførte skatte- og afgiftslempelser ikke ville kunne indregnes, med mindre der tilsvarende gøres en række specifikke antagelser om fx LO'eren's individuelle forbrugsmønster mv., som ikke er en del af de gængse regneprincipper.

Det er dog med udgangspunkt i de gængse regneprincipper muligt at lave familietypeberegninger, der viser konsekvenserne af *hovedparten* af den førte skattepolitik siden regeringsskiftet i juni 2015, *jf. den øverste del af tabel 1 nedenfor*. Herudover kan (i et vist omfang) opgøres virkningen af *resterende initiativer* i form af en række yderligere virkninger (dvs. mulige tillæg til de konsekvenser, der følger af de gængse regneprincipper), hvis den pågældende familietype specifikt antages at være berørt af de pågældende initiativer, *jf. den nederste del af tabel 1*.

Med udgangspunkt i de gængse regneprincipper vurderes knap 21½ mia. kr. af de samlede skatte- og afgiftslempelser på godt 27 mia. kr. at kunne indgå i beregningen for familietyperne. Med det udgangspunkt skønnes fx en enlig LO-arbejder i lejebolig umiddelbart at opnå en gevinst på ca. 7.200 kr. i 2025, mens en lufthavnsoperatør umiddelbart vil opnå en gevinst på ca. 8.400 kr. i 2025, *jf. tabel 1*.

Godt 4½ mia. kr. af de samlede skatte- og afgiftslempelser kan henføres til initiativer, som vil indebære en yderligere gevinst for familietyperne, hvis disse specifikt forudsættes fx at have en personbil af en bestemt beskaffenhed, *jf. senere omtale*. Endelig vurderes de resterende godt 1 mia. kr. af de samlede skatte- og afgiftslempelser på godt 27 mia. kr. ikke at kunne indregnes i familietypeberegningerne.

Tabel 1. Virkning for udvalgte familietypeeksempler i 2025 (enlige i lejebolig)

Kroner (2019-niveau)	HK'er	LO'er	Lufthavnsoperatør ¹	Pensionist med ATP
<i>Personlig indkomst</i>	208.600	336.600	404.800	191.400 ⁵
1. Direkte virkning på disponible indkomster via lempelser af personskatter, netto	3.000	3.200	3.400	600
2. Virkning af generelle afgiftslempelser for husholdninger, netto	900	1.000	1.000	900
3. Indirekte virkninger af erhvervsskattelempelser, netto	500	1.700	2.400	1.500
4. Indirekte virkninger af afgiftslempelser for erhvervslivet, netto	900	1.400	1.600	1.000
Virkning gængse regneprincipper i alt (1+2+3+4)	6.300	7.200	8.400	4.000
<i>Yderligere virkning, hvis omfattet af:</i>				
- Arbejdsgiverbetalt fri telefon	1.200	1.200	1.200	-
- Aktieindkomst (via aktiesparekonto) ²	100	200	200	100
- Udlejning af sommerhus ³	2.400	2.400	2.400	2.400
- Har en personbil ⁴	200	1.000	1.200	100
- Opvarmning af bolig med elvarme	1.300	1.300	2.200	1.300
- Opvarmning af sommerhus med elvarme	3.100	3.100	3.100	3.100

Anm.: Alle beløb er afrundet til nærmeste 100 kr. Det bemærkes, at HK'eren på mindsteløn og 3F lufthavnsoperatøren ikke er standardfamilietyper i Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypermodel. Alle familietyper forudsættes at være lejere med en årlig husleje på knap 58.000 kr. for HK'eren og LO'eren, ca. 87.000 kr. for lufthavnsoperatøren (1½ gange huslejen for den enlige LO'er) og ca. 56.000 kr. for den enlige pensionist. Den personlige indkomst er opgjort inkl. en forudsat indbetaling til aldersopsparing på 5.200 kr. (efter skat) for alle beskæftigede familietyper. I opgørelsen af lempelserne af skatter og afgifter (netto) er finansiering i form af skatteforhøjelser fratrukket, mens finansiering, der er tilvejebragt uden for skattesystemet, herunder elementer, der ifølge nationalregnskabet ikke betragtes som en skat (fx grøn check), ikke er fratrukket. Der er ikke indregnet effekter af, at visse skatte- og afgiftslempelser kan føre til en mere hensigtsmæssig inputsammensætning og dermed højere produktivitet og BNP mv.

1) Det er i besvarelsen af SAU spm. nr. 447 af 30. maj 2018 oplyst, at en lufthavnsoperatør i gennemsnit tjener knap 450.000 kr. (i 2015-niveau) ekskl. arbejdsgivers pensionsbidrag og ATP. I regneeksemplet for en lufthavnsoperatør forudsættes en løn på 450.000 kr. ekskl. arbejdsgivers pensionsbidrag og ATP (2019-niveau), hvilket svarer til en personlig indkomst på 404.800 kr. inkl. en forudsat indbetaling på 5.200 kr. (efter skat) til aldersopsparing.

2) Det er forudsat, at alle, der i dag har aktieindkomst, fremover vil benytte den nye aktiesparekonto. Det angivne beløb for familietyper (hvis denne forudsættes at have aktieindkomst og dermed være omfattet af initiativet) svarer til den gennemsnitlige gevinst i det indkomstdecil familietyper forudsættes at ligge i. Fx skønnes gennemsnitlige gevinst i 6. indkomstdecil at udgøre omtrent 200 kr., hvilket svarer til LO-familietypens indkomstniveau.

3) Det angivne beløb svarer til den gennemsnitlige gevinst for sommerhusejere, der i dag har lejeindtægter over den tidligere bundfradragsgrænse.

4) I beregningen indgår nettovirkningen af reduktionen i registreringsafgiften i forbindelse med Finanslov 2016 og 2017, Omlægning af bilafgifterne samt Aftale om de fremtidige afgiftsvilkår for elbiler og brændselsceller. Dvs. beregningen omfatter både direkte ejerskab af personbiler, privatleasing og fri bil stillet til rådighed af arbejdsgiveren. Der henvises til i øvrigt til kapitel 3 i Skatteøkonomisk Redegørelse 2018.

5) Samt en skattefri boligydelse på knap 33.000 kr.

Kilde: Indkomst og husleje forudsætninger fra Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypermodel benyttet til Skatteaftalen fra 2018 og Skatteministeriet.

Det bemærkes, at meget få familier (med en indkomst svarende til de her betragtede familietyper) i praksis vil være omfattet af samtlige de seks yderligere virkninger nederst i tabel 1. Dog vil gevinsten opgjort via de gængse regneprincipper ikke nødvendigvis være retvisende for fx alle enlige LO-arbejdere eller lufthavnsoperatører i lejebolig.

Fx vil en enlig LO'er (eller en person med en tilsvarende indkomst), der konkret forudsættes at have en personbil og anvende aktiesparekontoen, kunne have en fremgang i rådighedsbeløbet på ca. 8.400 kr. i 2025 som konsekvens af regeringens skattepolitik, jf. tabel

2. Tilsvarende kan en enlig lufthavnsoperatør (eller en person med en tilsvarende indkomst), der konkret forudsættes at have en personbil og en arbejdsgiverbetalt fri telefon, kunne have en fremgang i rådighedsbeløbet på ca. 10.800 kr. i 2025.

Tabel 2. Virkninger for familietyper med specifikke karakteristika i 2025

Kroner (2018-niveau)	LO'er med aktieindkomst og personbil	Lufthavnsoperatør med fri telefon og personbil	Pensionist med ATP og personbil
I alt (pkt. 1-4), <i>jf. tabel 1</i>	7.200	8.400	4.000
Arbejdsgiverbetalt fri telefon	-	1.200	-
Aktieindkomst (via aktiesparekonto)	200	-	-
Ejer en personbil	1.000	1.200	100
I alt	8.400	10.800	4.100

Anm.: Se tabel 1.

Kilde: Skatteministeriet.

Familietyperne i beskæftigelse får de største gevinster af, at personskatterne er lempet, *jf. række 1 i tabel 1*. Den større fremgang for beskæftigede skyldes, at initiativerne i *Skatteaftale 2018*² har fokus på at reducere skatten på arbejde og øge tilskyndelsen til at foretage pensionsopsparing. Derudover indebærer afskaffelsen af medielicensen en større gevinst for de beskæftigede familietyper, idet *pensionisten med ATP* ved gældende regler forudsættes at betale *nedsat* licens og derfor får *pensionisten* en mindre gevinst ved omlægningen af medielicensen til personskatter.

De afgiftslempler, som påvirker husholdningerne direkte, *jf. række 2 i tabel 1*, udgør i kroner omtrent det samme beløb for alle familietyper. Disse lempelser omfatter blandt andet afskaffelsen af PSO-afgiften (husholdningernes andel) og den del af reduktionen af elafgiften, som direkte berører husholdningerne.

Lempelser, der er rettet mod erhvervslivet (*række 3 og 4 i tabel 1*), forudsættes at påvirke familietypernes indkomster og købekraft gennem afledte virkninger på pris- og løndannelsen. Denne effekt forudsættes at være proportional med familietypernes disponible indkomster, hvilket indebærer, at gevinsten i kroner er stigende med indkomsten og størst for regneeksemplet vedrørende den *enlige lufthavnsoperatør*.

Derudover er det forudsat, at den erhvervsskattelempe, som berører udlejningsejendomme i forbindelse med *Aftale om Tryghed om boligbeskatningen*, på sigt overvæltes i lavere husleje. Det indebærer, at den enlige *lufthavnsoperatør* (i række 3 i tabel 1) får en større gevinst i kroner end de øvrige familietyper, da *lufthavnsoperatøren* forudsættes at have den højeste husleje. Antagelsen vedrørende husleje betyder endvidere, at hvis familietyperne specifikt forudsættes at være berørt af nedsættelse af afgiften på *ehvarme*, vil det også være

² I familietypeeksemplerne er der *ikke* indregnet eventuelle effekter fra *Pensionsaftale 2017*, som gør det muligt at forøge rådighedsbeløbet som pensionist, såfremt man omlægger arbejdsmarkedspension til aldersopsparing.

familietyperne med den højeste husleje, der opnår de største gevinster (*jf. nederste del af tabel 1*).

De initiativer, som ikke umiddelbart kan indregnes i familietypeberegningerne med anvendelse af de gængse regneprincipper – dvs. som kun indregnes, hvis familietypen specifikt forudsættes at være omfattet heraf (*jf. nederste del af tabel 1*) – omfatter lempelser med en umiddelbar provenuvirkning på i alt godt 4½ mia. kr. Det omfatter blandt andet lempelserne af beskatningen af arbejdsgiverbetalt telefon, aktieindkomst (via en ny aktiesparekonto) og nettolempelser af bilafgifterne.

Den gennemsnitlige gevinst for en bilejer er opgjort som nettovirkningen af de fire bilafgifter, som regeringen har gennemført. Den gennemsnitlige gevinst er fordelt på indkomstdeciler med udgangspunkt i den metode, som er benyttet i *Skatteøkonomisk Redegørelse 2018, kapitel 3*. Det angivne beløb for familietypen (hvis denne forudsættes at være bilejer og dermed er omfattet af initiativerne) svarer til gennemsnittet for det indkomstdecil, som den pågældende familietype tilhører, fx 6. indkomstdecil for LO'eren. Forhøjelsen af den grønne ejerafgift er regnet særskilt, men beløbet indgår i de angivne nettogevinster i *tabel 1*. Forhøjelsen af den grønne ejerafgift forudsættes at udgøre 500 kr. for alle familietyper, svarende til det skønnede gennemsnit for nye personbiler.

Af øvrige elementer kan nævnes et forhøjet bundfradrag for udlejning af sommerhus. Gevinsten heraf er opgjort som et gennemsnit for alle sommerhuse med lejeindtægter over den tidligere bundfradragsgrense. Det har ikke været muligt at foretage skøn over fordelingen af gevinsten på tværs af indkomstdeciler.

Derudover er der enkelte tiltag, som ikke er medtaget, idet det er svært at identificere den berørte gruppe, og tiltag, som omfatter en meget begrænset målgruppe (fx højere fradrag for at pendle over Storebælt).

Endelig vurderes nettolempelser svarende til i alt godt 1 mia. kr. i umiddelbar provenuvirkning generelt ikke at kunne indregnes i familietypeberegningerne. Disse nettolempelser omfatter fx den umiddelbare afgiftslempelse ved reduktion af elafgiften for det offentlige, og, som nævnt, tiltag, hvor det er svært at identificere den berørte gruppe samt tiltag, som omfatter en meget begrænset målgruppe.